

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Szabó Zoltán (címe) ügyvéd által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a (I.r. alperes neve, címe) I. rendű és az I. rendű alperes, mint ügyvéd által képviselt (II.r. alperes neve, címe) II. rendű alperes ellen ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2012. május 15-én kelt 12.P.20.813/2012/3. számú ítélete ellen a felperes részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, a felperes által a Magyar Állam javára fizetendő kereseti illeték összegét 48.000 (Negyvennyolcezer) forintra, míg a II. rendű alperesnek fizetendő perköltség összegét 40.000 (Negyvenezer) forint + áfa összegre szállítja le.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 11.805 (Tizenegyezer-nyolcszázöt) forint, valamint a II. rendű alperesnek 20.000 (Húszezer) forint + áfa fellebbezési költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletének alapjául szolgáló tényállás szerint a II. rendű alperes a Fővárosi Bíróságon ... ügyszám alatt indított pert a felperessel szemben kártérítés megfizetése iránt. Ezen peres eljárásban az I. rendű alperes a II. rendű alperes képviselőjeként a 2012. január 20. napján kelt beadványában a felperesnek a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróságon ... szám alatti büntetőügyben megtett tanúvallomására vonatkozóan az alábbi kijelentést tette: "Alperes hamis tanúzás bűncselekményt követett el."

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperesek a kifogásolt tényállítással szándékosan és tudatosan a lejáratására törekedve megsértették a jóhírnevét, a becsületét és az emberi méltóságát. Kérte az alperesek eltiltását a további jogsértéstől, valamint kötelezésüket arra, hogy nyilatkozatban jelentsék ki azt, hogy az általuk állítottak nem felelnek meg a valóságnak és nyilatkozatukat igazoltan küldjék meg a perben eljáró Fővárosi Törvényszéknek, dr. ... ügyvédnek, valamint a felperesnek. Kérte továbbá az alperesek egyetemleges marasztalását 800.000 forint nem vagyoni kártérítésben.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Nem vitatták, hogy a felperes által sérelmezett nyilatkozatot a Fővárosi Bíróság előtt az I. rendű felperes megtette, azonban védekezésük szerint ennek tartalma a valóságnak megfelel.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy külön felhívásra az állam javára fizessen meg 84.000 forint eljárási illetéket, míg 15 napon belül az I. rendű alperesnek 10.000 forint, a II. rendű alperesnek 70.000 forint + áfa, azaz összesen 88.900 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a II. rendű alperes perköltség iránti igényét elutasította.

A felperes keresetét a Ptk. 78. § (2) bekezdésének, valamint a 76. §-ának szabályaira utalással találta alaptalannak. Hivatkozott azon egységes bírói gyakorlatra, amely szerint hatóság előtti eljárás kezdeményezése, így a per megindítása vagy büntető feljelentés megtétele önmagában nem valósítja meg a személyiségi jog sérelmét. A peres eljárás során tett nyilatkozatok akkor sem alkalmasak a személyhez fűződő jog megsértésének megállapítására, ha utóbb e kijelentések a bizonyítási eljárás tükrében nem minősülnek valósnak, feltéve, hogy a tényállítások indokolatlanul nem sértőek, bántóak, illetve durván sértő kifejezést nem tartalmaznak (BDT2006.1429.)

Megítélése szerint az I. rendű alperesnek a II. rendű alperes képviselőjében megtett azon nyilatkozata, amely szerint a felperes hamis tanúzás bűncselekményét követte el, a hatóság előtt tett olyan kijelentés, amely nem minősül indokolatlanul sértőnek, bántónak, durván sértő kifejezést még akkor sem hordoz, ha ez a felperesi magatartásra vonatkozóan nem megfelelő következtetés.

A perköltségviselés kérdésében a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján döntött.

A 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján állapította meg a II. rendű alperes javára járó perköltséget, még az I. rendű alperes javára az utazással felmerült költségei megtérítésére kötelezte a felperest.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte akként, hogy a másodfokú bíróság állapítsa meg azt, hogy az alperesek a sérelmezett valóltan tényállítással megsértették a jóhírnevét, becsületét és az emberi méltóságát, kérte az alperesek eltiltását a további jogsértéstől, kötelezésüket elégtételadásra, valamint az alperesek egyetemleges marasztalását kérte 200.000 forint kártérítés

és a perköltség megfizetésében. Másodlagosan az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését kérte. Arra az esetre, ha a másodfokú bíróság ezen kérelmei egyikének sem adna helyt, úgy a II. rendű alperes javára megítélt ügyvédi munkadíjat 20.000 forint + áfa összegre kérte mérsékelni, hivatkozva arra, hogy az elsőfokú bíróság által megítélt ügyvédi munkadíj eltúlzott mértékű, az a pertárgy értékével és a kifejtett jogi képviselői munkával arányban nem áll.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem teljes körűen állapította meg a tényállást, a hiányos tényállás alapján téves jogi következtetésre jutott, amikor döntését kizárólag a BDT2006.1429. szám alatt közzétett határozatra alapítva elutasította a keresetet. A Pp. 206. §-ában foglaltakat megsértve nem folytatott le semmilyen bizonyítást, nem vizsgálta az alperesi ellenkérelemben foglaltak valóságtartalmát, továbbá az alperesek által a tárgyaláson bizonyítási eszközként becsatolt OTP bankszámla kivonat bizonyító erejét (illetve annak hiányát). Figyelman kívül hagyta a Pp. 164. § (1) bekezdésében írtakat.

Változatlanul állította, hogy az alperesek a Fővárosi Törvényszék előtt az ellene indított ... számú polgári perben becsatolt írásbeli nyilatkozatukban valótlan tényt állítottak, tényállításuk nem véleménynyilvánítás, nem bírálat és nem értékítélet, annak valóságtartalmát semmivel nem bizonyították. Kiemelte, hogy ellene soha semmilyen ügyben nem indult büntetőeljárás, az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a jogi következtetésre, amely szerint az egységes bírósági joggyakorlat peres eljárásban megengedi az ellenfelet sértő, valótlan tényállítás megtételét, az ilyen jellegű joggyakorlat nyilvánvalóan sértene a jóhiszemű joggyakorlás követelményét. Az elsőfokú bíróság által hivatkozott határozat azon okból sem lehet a kereset elutasításának alapja, mert a keresetben nem a hatóság előtti eljárás kezdeményezését, így a per megindítását vagy a feljelentés megtételét kifogásolta, hanem egy olyan alperesi tényállítást, ami valótlan, továbbá indokolatlanul sértő, bántó és megalázó. Az pedig az elsőfokú ítélet indokolásából nem állapítható meg, hogy a bíróság miért nem tartotta sértőnek azt, hogy az alperesek bírósági eljárás során megtett valótlan tartalmú nyilatkozatukban bűncselekmény elkövetésével vádolták meg.

A nem vagyoni kártérítés iránti igényének összegszerűségét azon okból szállította le 200.000 forintra, mert annak megállapítását további bizonyítás nélkül kérte, valamint álláspontja szerint a kártérítés megfizetése bír visszatartó hatással a további jogsértések elkövetésétől.

Az I-II. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helyenahagyását kérték. Hivatkoztak arra, hogy nem kívánták megsérteni a felperest, ugyanakkor a polgári perben megtett állításuk valós. Ennek tényét a becsatolt OTP bizonylatok, valamint ... írásbeli nyilatkozata támasztja alá. Miután a felperesre vonatkozóan valós tényt állítottak, személyiségi jogsértés nem valósulhatott meg. A felperes által sérelmezett nyilatkozatot minden bántó és sértő szándék nélkül, a perbeli kártérítés iránti keresetük megalapozottságának bizonyítása céljából tették meg. A felperes által kért nem vagyoni kártérítés összegszerűségét erősen eltúlzottnak tartották.

A felperes fellebbezése részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján, azokról okszerű következtetéseket levonva a per főtárgya tekintetében érdemben helyes döntést hozott, amellyel a Fővárosi Ítéltábla egyetértett.

Az elsőfokú bíróság nem követett el olyan eljárásjogi szabálysértést, melynek következtében a határozat Pp. 252. § (2) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezésre kellett volna, hogy sor kerüljön.

Az elsőfokú bíróság jogszerűen foglalt állást akkor, amikor nem csupán a határozatában és a felperes fellebbezésében is hivatkozott eseti döntésre, hanem a kialakított bírói gyakorlatra utalva azt állapította meg, hogy a peres felek között folyamatban lévő bíróság előtti, vagy egyéb eljárások során megtett, a peres eljárás tárgyához tartozó tényállítások, a bizonyítás anyagának értékelése önmagában nem alapozza meg a személyiségi jog megsértését még akkor sem, ha az téves, megalapozatlan, az érintett fél számára sérelmes. A bizonyítási kötelezettség vagy a védekezés körében megtett nyilatkozatokat, tényállításokat az ügyben eljáró bíróságnak minden esetben az eljárás tárgyára tekintettel kell elbírálnia és a bizonyítékok körében, a bizonyítási eljárás szabályainak megfelelő módon kell értékelnie.

A másodfokú bíróság a fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra tekintettel rámutat arra, hogy a személyiségi jogi per keretei között a bíróság nem vizsgálhatja azt, hogy az alperesek által megtett, felperes által sérelmezett tényállítás valós vagy sem, ekként az alperesek által becsatolt bizonyítékokat sem értékelheti, hiszen ez a felek között folyamatban lévő kártérítési perben eljáró bíróság feladatát képezi.

Kétségtelen, hogy a II. rendű alperes képviselőjében eljáró I. rendű alperes által benyújtott beadványban megtett kijelentés anélkül vádolja bűncselekmény elkövetésével a felperest, hogy büntetőjogi felelősségét a bíróság megállapította volna. Valóban kifogásolható a polgári peres eljárás során - még a védekezés keretében is - az ilyen módon megtett megfogalmazás. Ugyanakkor megállapítható, hogy ezen alperesi állítás nem minősíthető sem önkényeskedő, sem minden ténybeli alapot nélkülöző tényállításnak, és nem állítható az sem, hogy a jóhiszeműség és a tisztesség követelményének nem felel meg, mint ahogy az sem, hogy indokolatlanul megalázó, lealacsonyító volna. A sérelmezett állítással az alperesek a polgári perben előterjesztett kereseti kérelmüket kívánták alátámasztani, a felperes szavahihetőségét megdönteni, így a kijelentés önmagában a személyiségi jogvédelmet nem alapozza meg. A kifogásolt tényállítás a hivatkozott peres eljárással, annak bizonyítási menetével szorosan összefügg, jogsértőnek nem minősíthető.

Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy mind a nyilatkozat, mind az egyéb, jelen peres eljárásban is hivatkozott bizonyítékok megítélése, mérlegelése az adott kártérítési ügyben eljáró bíróság feladata.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy tévedett az első fokon eljáró bíróság akkor, amikor a pertárgy értékét és annak alapulvételével a peres felek illetékfizetési kötelezettségének mértékét meghatározta.

A felperes kereseti kérelme a jogsértés megállapítása mellett 800.000 forint kártérítés megfizetésére irányult. Az Itv. 39. § (3) bekezdés b) pontja értelmében abban az esetben, ha az eljárás tárgyának értéke a 39. § (1) bekezdésében foglaltak szerint nem állapítható meg, a törvényszék előtt indult elsőfokú peres eljárásban a pertárgyérték 600.000 forint. Jelen esetben a meg nem állapítható pertárgyértékű, a jogsértés megállapítására és egyéb jogkövetkezmények alkalmazására irányuló objektív kereseti kérelem beleolvad a felperes - magasabb perértékű - kártérítés iránti kereseti kérelmébe. (BH1990.250.)

Így a jelen perben az Itv. 39. § (1) bekezdése, a 42. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a per tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán előlegezett elsőfokú eljárási illeték 48.000 forint, az előlegezett fellebbezési illeték pedig - miután a fellebbezésében a felperes a kártérítési igényét 200.000 forintra leszállította és erre figyelemmel már a megállapítás iránti keresetre irányadó 600.000 forintos illetékalapot kellett figyelembe venni az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja alapján, továbbá az illeték mértékét a 46. § (1) bekezdése értelmében 8 %-os mértékben kellett számítani - az előlegezett fellebbezési illeték ugyancsak 48.000 forint volt.

Ítélt meg a Fővárosi Ítéltábla a felperes fellebbezését az elsőfokú bíróság által a II. rendű alperes javára megítélt ügyvédi munkadíj mérséklésére irányuló kérelme tekintetében. Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének nem teljes körűen tett eleget akkor, amikor csak a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendeletre utalt a II. rendű alperes vonatkozásában megállapított perköltség megfizetése tárgyában és a rendeletről alkalmazott jogszabályhelyeket pontosan nem tüntette fel.

Tekintettel azonban arra, hogy az alperesek pernyertességük esetére az ügyvédi munkadíj megállapítását az I-II. rendű alperes között megkötött megbízási szerződés alapján kérték megállapítani és ezen szerződés 2. pontjában foglaltak szerint a megbízási díj 80.000 forint + 27 % áfa mértékben került meghatározásra, ebből megállapítható volt az, hogy az elsőfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 1. § (1) bekezdésének alkalmazása mellett a 2. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján állapította meg az ügyvédi munkadíj, valamint a készkiadás összegét.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a II. rendű alperes javára így módon megállapított ügyvédi munkadíj összege valóban eltúlzott, tekintettel az ügy egyszerű megítélésére és arra a tényre figyelemmel, hogy a jogvita a per első tárgyalásán eldönthető volt. A megítélt ügyvédi munkadíj összege így mindamellett, hogy a pertárgy értékével, az ügy megítélésének nehézségével nem áll arányban, de a kifejtett jogi képviselői munkára figyelemmel sem volt indokolt ezen összeg megállapítása. Ezért a másodfokú bíróság a fenti rendelet 2. § (2) bekezdése értelmében a megállapított munkadíj összegét mérsékelte.

Minderre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletnek a per főtárgya tekintetében meghozott rendelkezését helybenhagyta, míg az illetékfizetési kötelezettségre, valamint az elsőfokú eljárás egyéb költségeinek viselésére

vonatkozó rendelkezéseit megváltoztatta a Pp. 253. § (2) bekezdése, valamint a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján.

A másodfokú eljárás perköltségének viselése tárgyában a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében határozott, figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdésében foglaltakra is.

A másodfokú eljárásban az I. rendű alperes által perköltségigényként megjelölt 10.000 forint személygépkocsi használattal felmerült költségigényt, az összesen 1.005 forint levelezési költségigényt, valamint az ugyancsak a gépkocsi használattal felmerült 800 forint parkolási díj igény összecszerűségét a felperes nem vitatta, mint ahogy nem tartotta túlzottnak a II. rendű alperes által igényelt 20.000 forint + áfa fellebbezési költség mértékét sem. Ezen utóbbi ügyvédi munkadíj mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 1. § (1) bekezdése, a 3. § (2) bekezdés e) pontja és (5) bekezdése, valamint a 4/A. §-a alapján határozta meg, mely költségeket ugyancsak a fent idézett jogszabályhelyi rendelkezés alapján a pervesztes felperes köteles viselni.

Budapest, 2013. március 5.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró

Dr. Csóka István s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő